

PRILOGA A

KRŠITVE PRAVIL ŠOLSKEGA REDA, OPREDELITEV LAŽJIH, TEŽJIH IN NAJTEŽJIH KRŠITEV TER POSTOPKI IN UKREPI V PRIMERU KRŠITEV

LAŽJE KRŠITVE

- neopravičeni izostanki nad 6 ur, vendar ne več kot 12 ur,
- prihod k uri brez ustreznih pripomočkov (tudi brez športne opreme),
- neprimerna opremljenost za dejavnosti izven prostorov šole (npr. športne dneve),
- odklanjanje šolskega dela in nalog pri pouku (učenec noče pisati, vendar pri tem ne moti ostalih),
- neupoštevanje navodil učitelja,
- neprimerno ravnanje s hrano,
- zamujanje k pouku ali drugim vzgojno-izobraževalnim dejavnostim,
- motenje pouka,
- nedovoljeno zapuščanje šolske stavbe in zadrževanje izven šolskega prostora,
- občasno izogibanje preizkusom znanja ali napovedanemu ustnemu ocenjevanju znanja,
- prepisovanje pri preverjanju ali ocenjevanju znanja,
- zadrževanje v garderobah po pouku,
- neupoštevanje pravil pospravljanja,
- neprimeren prihod na kosilo/vrivanje/spuščanje,
- neupoštevanje šolskega hišnega reda ali navodil dežurnega učitelja,
- neupoštevanje bontona,
- slabo opravljanje oz. neopravljanje nalog dežurnega učenca za oddelek,
- onesnaževanje (rajši smetenje po šoli?) šole,
- namerno neupoštevanje pravil ločevanja odpadkov,
- uporaba mobilnega telefona ali multimedijskega predvajalnika v času učnega procesa, razen za namen učnega procesa,
- neupoštevanje pravil knjižničnega reda,
- poškodba ali izguba knjige,
- izmikanje šolskih obveznostim,
- neupoštevanje pravil vedenja med odmori,
- neupoštevanje pravil vedenja v sanitarijah – nesmotrna uporaba papirja in brisač,
- razmetavanja ali skrivanje lastnine drugih učencev,

- neprimerna opremljenost za dejavnosti izven prostorov šole (npr. tabori, šola v naravi, ekskurzije, športni dnevi...)
- prinašanje zabavne elektronike v šolo, razen za namene pouka,
- okrnitev ugleda šole brez škodljivih posledic,
- laganje, ki ni z namenom prikrivanja kaznivega dejanja,
- neupravičena neudeležba na dejavnostih izven prostorov šole (npr. taborih, šoli v naravi, ekskurzijah, športnem dnevu...)
- zvočno ali slikovno snemanje pouka brez namena zaničevanja in zasmehovanja ter objave in posredovanja tretji osebi oziroma javnosti,
- podobne kršitve, ki s temi pravili niso opredeljene.

✓LAŽJE KRŠITVE - POSTOPKI

- POGOVOR UČITELJA/DRUGEGA DELAVCA ŠOLE in RAZREDNIKA Z UČENCEM ter POGOVOR S STARŠI UČENCA, POGOVOR V ŠOLSKI SVETOVALNI SLUŽBI;
- Oseba, ki je zaznala kršitev (učitelj, drug delavec šole), učencu razloži, kakšno kršitev je ugotovil, in o tem ustno seznaniti razrednika učenca. Učitelj zapiše uradni zaznamek o dogodku/kršitvi.
- Razrednik čim prej po prejetem ustnem obvestilu pokliče učenca v diskreten prostor in začne postopek v skladu s pravili šolskega reda.
- Razrednik učencu razloži, kdo in kakšno kršitev je ugotovil.
- Učenec lahko poda svojo izjavo glede prejšnje točke.
- Razrednik ustno opozori učenca, da je kršitev v nasprotju s pravili šolskega reda. Učenca seznaniti z ukrepi v primeru ponovne kršitve. Razrednik zapiše zaznamek o svojem pogovoru z učencem.
- V primeru ponavljajoče se kršitve razrednik ustno/pisno obvesti starše in se dogovori za sestanek, ki mora biti v prostorih šole. Razrednik v primeru večkratnega neuspešnega poskusa telefoniranja/povabila po mailu pisno obvesti starše s priporočeno pošto, v kateri navede učenčev kršitev, in starše povabi na pogovor v šolo. Pri pogovoru s starši lahko sodeluje tudi učenec.
- Po potrebi učenca na pogovor povabi tudi šolska svetovalna delavka in z njim opravi informativni pogovor. O pogovoru zapiše uradni zaznamek.

- Razrednik se, ne glede na izid pogovora, samostojno odloči za ukrep, ki ga bo izrekel kršitelju. V primeru, da postopek doseže namen, ukrep ni potreben. Po pogovoru razrednik zapiše zaznamek.
- Vrstniška mediacija.

✓LAŽJE KRŠITVE - UKREPI

- Ustno opozorilo razrednika ali drugega strokovnega delavca s pojasnilom, zakaj vedenje ni sprejemljivo.
- V primeru kršitve pri ocenjevanju znanja (prepisovanje, goljufanje), prekinitev preverjanja ali ocenjevanja znanja, odvzem pisnega izdelka in vpis negativne ocene v redovalnico.
- Osebno opravičilo učenca.
- Pisno obvestilo staršem (podpis).
- Ukrep določen z mediacijo.
- Restitucija s soglasjem staršev.
- Asistenca (opozorilo, presedanje, vpis v opažanja – učenec gre na asistenco in se vzgojno-izobraževalno delo izvaja po navodilih učitelja, ki napiše tudi obvestilo za starše na posebnem obrazcu).
- Dodatna delovna obveznost (npr. dežurstvo v jedilnici, urejanje okolice, ...) podaljšano za dan/teden v soglasju z učencem in njegovimi starši.
- Dokončanje neopravljenih (učnih) obveznosti v šoli pod nadzorom učitelja po pouku ali pred poukom v soglasju z učenci in njegovimi starši.
- Učencu se ne dovoli opravljati tistih športnih vaj, pri katerih se lahko zaradi neustrezne opreme poškoduje. Namesto tega lahko opravlja ustrezne vaje ali se izobražuje o teoriji športne vzgoje.
- Učenec dobi neopravičeno uro/ure.
- Učenec mora zapisati razmišljanje o svojem vedenju; kaj je storil napačno, kakšno bi bilo boljše ravnanje in kako bo popravil storjeno napako.
- Učenec samostojno predela vsebino učne snovi, pri kateri je neopravičeno izostal (učitelj lahko pri naslednji učni uri to preveri).
- Vpis v e-asistenta (potrebna izboljšava).

- Začasni odvzem naprave ali predmeta, s katerim učenec moti izvedbo pouka ali ogroža svojo oziroma tujo varnost. Predmet je potrebno shraniti na posebej za te namene določeno varovano mesto in o tem pisno obvestiti starše in narediti zapisnik.
- Zadržanje na razgovoru v zvezi z reševanjem problemov pri pouku v soglasju z učencem in njegovimi starši.
- Opravljanje dela v korist razredne ali šolske skupnosti; odpravljanje povzročene nereda v določenih prostorih – učitelj presodi, kdaj naj učenec delo opravi in tudi koliko časa za to potrebuje (pomoč v knjižnici, pomoč pri urejanju zunanjih ali notranjih prostorov...); v soglasju z učencem in njegovimi starši.

TEŽJE KRŠITVE

- ponavljajoče se lažje/istovrstne kršitve, zaradi česar so že bili izvedeni vzgojni postopki,
- ogrožanje varnosti samega sebe ali drugih učencev,
- snemanje, fotografiranje in objavljanje brez soglasja strokovnega delavca šole ali vpletenih/ zvočno ali slikovno snemanje pouka, učencev, delavcev ali obiskovalcev brez dovoljenja vodstva šole,
- občasni neopravičeni izostanki nad 12 ur, oz. strjeni neopravičeni izostanki nad 18 ur.
- grob verbalni napad na učenca, učitelja, delavca šole ali drugo osebo (žalitve, zmerjanje, zasmehovanje, opolzko govorjenje, razširjanje lažnih govoric, ...)
- fizični napad na učenca, učitelja, delavca šole ali drugo osebo, pri čemer nista ogrožena zdravje ali življenje.
- Prihod oziroma prisotnost v šoli pod vplivom alkohola, drog in drugih psihoaktivnih sredstev v času pouka, dnevnih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti, ki so opredeljene v letnem delovnem načrtu šole,
- Spolno nadlegovanje učencev in delavcev šole, predvajanje erotičnih ali pornografskih vsebin.
- žaljivo govorjenje (žaljenje, preklinjanje, poniževanje, nestrpne opazke do drugačnih, različnih narodnosti, ver, ...) / javno spodbujanje ali razpihovanje narodnostnega, rasnega, verskega ali drugega sovraštva ali nestrpnosti ali spodbujanje k drugi neenakopravnosti zaradi telesnih ali duševnih pomanjkljivosti oziroma drugačnosti,
- nagovarjanje drugih h kršenju pravil, ki bi imelo za posledico lažjo ali težjo kršitev,

- namerno poškodovanje ali uničenje šolske opreme, zgradbe ter stvari in opreme drugih učencev, delavcev ali obiskovalcev šole / uničevanje javnih prevoznih sredstev / namerno uničevanje opreme in drugega inventarja šole z manjšo premoženjsko škodo,
- ponarejanje, popravljanje pisnih ocenjevanj, preverjanj, opravičil, obvestil učiteljev /ponarejanje podpisov in obvestil staršev,
- večkratno izogibanje kontrolnim nalogam,
- kršitev pravil mediacijskega postopka, neupoštevanje mediacijskega sporazuma,
- kršitev, ki s temi pravili ni opredeljena.

TEŽJE KRŠITVE – POSTOPEK

- POGOVOR UČITELJA/DRUGEGA DELAVCA ŠOLE in RAZREDNIKA Z UČENCEM ter POGOVOR S STARŠI UČENCA, POGOVOR V ŠOLSKI SVETOVALNI SLUŽBI;
 - Oseba, ki je zaznala kršitev (učitelj, drug delavec šole), učencu razloži, kakšno kršitev je ugotovil, in o tem ustno seznaniti razrednika učenca. Učitelj zapiše uradni zaznamek o dogodku/kršitvi.
 - Razrednik čim prej po prejemu ustnem obvestilu pokliče učenca v diskreten prostor in začne postopek v skladu s pravili šolskega reda.
 - Razrednik učencu razloži, kdo in kakšno kršitev je ugotovil.
 - Učenec lahko poda svojo izjavo glede prejšnje točke.
 - Razrednik ustno opozori učenca, da je kršitev v nasprotju s pravili šolskega reda. Učenca seznaniti z ukrepi v primeru ponovne kršitve. Razrednik zapiše zaznamek o svojem pogovoru z učencem.
 - V primeru ponavljajoče se kršitve razrednik ustno/pisno obvesti starše in se dogovori za sestanek, ki mora biti v prostorih šole. Razrednik v primeru večkratnega neuspešnega poskusa telefoniranja/povabila po mailu pisno obvesti starše s priporočeno pošto, v kateri navede učencevo kršitev, in starše povabi na pogovor v šolo. Pri pogovoru s starši lahko sodeluje tudi učenec.
1. Po potrebi učenca na pogovor povabi tudi šolska svetovalna delavka in z njim opravi informativni pogovor. Seznaniti ga z vzgojnim načrtom, ki ga zanj v sodelovanju z razrednikom pripravi šolska svetovalna služba. O pogovoru zapiše uradni zaznamek. Vzgojni načrt izroči razredniku, ki skupaj s starši pregleda vzgojni načrt, vsi ga tudi

podpišejo. O pogovor razrednik zapiše v zapisnik. Podpišejo ga vsi udeleženi, ki prejmejo izvod tega zapisnika.

- Razrednik se, ne glede na izid pogovora, samostojno odloči za ukrep, ki ga bo izrekel kršitelju. V primeru, da postopek doseže namen, ukrep ni potreben. Po pogovoru razrednik zapiše zaznamek.
- Vrstniška mediacija.
- Šolska mediacija.
- Postopek izrekanja vzgojnega opomina po 60. f členu ZOsn.

TEŽJE KRŠITVE – UKREP

- Določen z mediacijo.
- Mediacija se prekine in se izvedejo drugi predvideni postopki.
- Osebno opravičilo učenca.
- Pisno obvestilo staršem (podpis).
- Restitucija s soglasjem staršev in učenca.
- Asistenca (opozorilo, presedanje, vpis v opažanja – učenec gre na asistenco in se vzgojno-izobraževalno delo izvaja po navodilih učitelja, ki napiše tudi obvestilo za starše na posebnem obrazcu).
- Šolski mediator opozori kršitelja.
- Učencu se izreče vzgojni opomin v skladu s 60f členom Zakona o osnovni šoli.
- Učenec mora zapisati razmišljanje o svojem vedenju; kaj je storil napačno, kakšno bi bilo boljše ravnanje in kako bo popravil storjeno napako.
- Ustno opozorilo razrednika ali strokovnega delavca s pojasnilom, zakaj vedenje ni sprejemljivo.
- Zadržanje na razgovoru v zvezi z reševanjem problemov pri pouku v soglasju z učencem in njegovimi starši.

NAJTEŽJE KRŠITVE

- uporaba pirotehničnih sredstev v šoli, na zunanjih površinah šole ali na šolskih ekskurzijah,
- psihično nasilje z elementi kaznivega dejanja / socialno izključevanje, osamitev, stigmatizacija / izsiljevanje ali ekonomsko nasilje / zahteve po denarju / grožnje / virtualno nasilje,
- vrstniško nasilje / agresivno vedenje do drugih učencev ali delavcev šole,
- kraja lastnine šole, drugih učencev, delavcev ali obiskovalcev šole,
- opravljanje nedovoljene pridobitve dejavnosti v šoli ali njeni okolici,
- popravljanje in vpisovanje ocen v šolsko dokumentacijo (dnevnike, redovalnice, spričevala, ...),
- uničevanje uradnih dokumentov ter ponarejanje podatkov in podpisov v uradnih dokumentih in listinah, ki jih izdaja šola,
- fizični napad na učenca, učitelja, delavca šole ali drugo osebo, pri čemer sta ogrožena zdravje ali življenje,
- kajenje ter prinašanje, posedovanje, ponujanje, prodajanje ali uživanje alkohola, drog ter drugih psihoaktivnih sredstev in napeljevanje sošolcev k takemu dejanju v času pouka, dnevi dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti,
- nagovarjanje drugih h kršenju pravil, ki bi imelo za posledico najtežjo kršitev,
- objava slikovnih in zvočnih posnetkov, fotografij v medijih ali uporaba slednjih z namenom zaničevanja ali zasmehovanja,
- uporaba naprav, ki ogrožajo zdravje, varnost ali življenje drugih,
- namerno poškodovanje in uničevanje šolske opreme, zgradbe ter stvari in opreme drugih učencev, delavcev ali obiskovalcev šole ali uničevanje javnih prevoznih sredstev / namerno uničevanje opreme in drugega inventarja šole z večjo premoženjsko škodo,
- okrnitev ugleda šole s škodljivimi posledicami.
- laganje z namenom prikrivanja kaznivega dejanja,
- goljufanje z elementi kaznivega dejanja in zahteve po pomoči pri goljufanju z elementi kaznivega dejanja,
- spolno nadlegovanje učencev in delavcev šole., predvajanje erotičnih ali pornografskih vsebin z elementi kaznivega dejanja.

NAJTEŽJE KRŠITVE – POSTOPEK

- Oseba, ki je ugotovila kršitev ali ji je bila zaupana informacija o kršitvi, o tem nemudoma ustno obvesti vodstvo šole ali svetovalnega delavca in razrednika. Vodstvo šole o tem zapiše uradni zaznamek.
- Oseba, ki je obvestilo prejela, lahko pokliče pristojno institucijo. Pristojna institucija prevzame vodenje postopka. Šola mora na zahtevo institucije zagotoviti svoje sodelovanje z institucijo.
- Kljub odstopu obravnave pristojnim zunanjim institucijam razrednik po prejetem ustnem obvestilu pokliče učenca v diskreten prostor in učencu razloži, kdo in kakšno kršitev je ugotovil. Učenec lahko poda svojo izjavo glede prejšnje točke. Razrednik zapiše zaznamek o svojem pogovoru z učencem in ustno/pisno obvesti starše in se dogovori za sestanek, na katerem sodeluje tudi šolska svetovalna delavka. Pri pogovoru s starši sodeluje tudi učenec. Po pogovoru šolska svetovalna delavka/razrednik zapiše uradni zaznamek.
- postopek izrekanja vzgojnega opomina po 60.f členu ZOsn.

NAJTEŽJE KRŠITVE – UKREP

- izrek vzgojnega opomina,
- prešolanje,
- ukrepi, ki so določeni za težje kršitve.

MEDIACIJA – PROTOKOL

a) VRSTNIŠKA MEDIACIJA

1. Je prostovoljna, za izvajanje pridobimo pisno soglasje staršev.
2. Vrstniška mediacija se začne na ustno vabilo šolskega mediatorja ali vrstniškega mediatorja, pri čemer mora biti šolski mediator z vabilom vrstniškega mediatorja seznanjen.
3. Vrstniški mediator sprtim učencem posreduje čas in kraj mediacije.
4. Ob dogovorjenem času in na dogovorjenem kraju se zberejo vsi vabljeni in vrstniški mediator.
5. Vrstniški mediator udeležence pouči o temeljnih načelih in postopku mediacije. Seznanjeni tudi s temo (vsebino) mediacije.
6. Vsi udeleženci mediacije podpišejo izjavo, da bodo spoštovali pravila postopka in končni dogovor (mediacijski sporazum).
7. Mediacijo vodi vrstniški mediator, ki pri svojem delu uporablja različne tehnike.
8. Po uspešni mediaciji vrstniški mediator šolskega mediatorja seznanjeni s sestavljenim mediacijskim sporazumom.

b) ŠOLSKA MEDIACIJA

1. Je prostovoljna, za izvajanje pridobimo pisno soglasje staršev.
2. Šolska mediacija se začne na ustno vabilo šolskega mediatorja sprtim učencem.
3. Šolski mediator sprtim učencem posreduje čas in kraj mediacije.
4. Ob dogovorjenem času in na dogovorjenem kraju se zberejo vsi vabljeni in šolski mediator.
5. Šolski mediator udeležence pouči o temeljnih načelih in postopku mediacije. Seznanjeni tudi s temo (vsebino) mediacije.
6. Vsi udeleženci mediacije lahko podpišejo izjavo, da bodo spoštovali pravila postopka in končni dogovor (mediacijski sporazum).
7. Mediacijo vodi šolski mediator, ki pri svojem delu uporablja različne tehnike.
8. Po uspešni mediaciji lahko šolski mediator sestavi mediacijski sporazum.
9. Če mediacija ne uspe, se za rešitev spora uporabijo druga pravna sredstva.

RESTITUCIJA – PROTOKOL

1. Je prostovoljna, za izvajanje pridobimo pisno soglasje staršev.
2. Pri restituciji ukrepi niso v naprej določeni, potrebno jih je smiselno povezati s povzročeno psihološko / socialno / materialno škodo.
3. Povzročitelj škode se mora potruditi, da poišče rešitev, ki jo oškodovanec sprejme kot primerno za nadomestilo povzročene škode.
4. Strokovni delavci predvsem spodbujajo, usmerjajo in spremljajo proces restitucije.
5. Proces restitucije je končan, ko oškodovanec potrdi, da je zadovoljen s poravnavo in ko povzročitelj tako na čustvenem on mesilnem nivoju sprejme svoje ravnanje kot nekaj, kar je dolžan storiti, če prej z nepremišljenim ravnanjem povzroči kakršno koli škodo.
6. Restitucija omogoča ustvarjalno soočenje z napakami, ki so na ta način tudi priložnost za učenje novih vedenj in popravo napak.
7. Če bo učenec napako popravil, se poveča možnost, da se bo njegovo vedenje spremenilo v pozitivni smeri.

PRIMERI RESTITUCIJE NA ŠOLI:

Učenec, ki je povzročil škodo, bo povedal, na kakšen način jo bo povrnil in to tudi izpeljal.
Učenec, ki je nenehno verbalno ali kako drugače agresiven do drugega učenca, se bo z njim soočil v prisotnosti razrednika ali svetovalnega delavca.

Učenec, ki bo namerno onesnaževal okolico šole, bo pomagal okolico očistiti (pometel, pobral papirčke), če bo to počel v jedilnici, jo bo pomagal pospraviti, a ne v času pouka.

Učenec, ki bo uničeval šolski inventar, bo le-tega v dogovorjenem času pomagal popraviti.

Učenec, ki bo pisal po šolskem inventarju, bo le-tega v dogovorjenem času pomagal počistiti.

Učenec, ki bo v knjižnico vrnil poškodovano gradivo ali ga celo uničil ali izgubil, bo kupil novo gradivo oz. škodo povrnil.